C/2026/3539

22.7.2026

**Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse**

# Forbud mod omvendelsespraksis i Den Europæiske Union

**(initiativudtalelse)**

(C/2026/3539)

Ordfører: **Pascal DEBAY**

Medordfører: **Ionuț SIBIAN**

| | |
|---|---|
| Rådgivere | Peter DUNNE (for ordføreren, Gruppe II)<br>Ana-Bianca OPREA (for medordføreren — Gruppe III) |
| Vedtaget på plenarforsamlingen | 4.12.2025 |
| Retsgrundlag | Forretningsordenens artikel 52, stk. 2 |
| Kompetence | Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab |
| Vedtaget i sektionen | 24.2.2026 |
| Vedtaget på plenarforsamlingen | 29.4.2026 |
| Plenarforsamling nr. | 605 |
| Resultat af afstemningen<br>(for/imod/hverken for eller imod) | 169/3/9 |

## 1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU fordømmer på det kraftigste enhver form for omvendelsespraksis, som har til formål at ændre eller undertrykke en persons seksuelle orientering, kønsidentitet og/eller kønsudtryk. Omvendelsespraksis er i strid med det absolutte forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

*EØSU anbefaler, at:*

1.2. Europa-Kommissionen (Kommissionen) fremsætter et forslag til et juridisk bindende EU-forbud mod omvendelsespraksis (forbuddet). Det fremsatte forbud bør forbyde alle handlinger og reklame for handlinger, der har til formål at ændre eller undertrykke en persons seksuelle orientering, kønsidentitet og/eller kønsudtryk;

1.3. forbuddet formuleres i omfattende og præcise vendinger, der klart definerer, hvilke handlinger der udgør omvendelsespraksis;

1.4. forbuddet forbyder al praksis, der har til formål at omvende børn eller voksne samt al reklame for en sådan praksis. Det bør gælde for alle offentlige, private, professionelle og ikkeprofessionelle aktører, der beskæftiger sig med eller reklamerer for omvendelsespraksis. Et forbud bør ikke anvendes til at pålægge ofret straffe- eller civilretligt ansvar;

1.5. forbuddet fastsætter passende sanktioner for dem, der beskæftiger sig med eller reklamerer for omvendelsespraksis. Disse sanktioner bør afspejle den alvorlige skade, som forårsages af omvendelsespraksis, og være tilstrækkeligt strenge til at afskrække personer fra at deltage i eller reklamere for en sådan praksis;

1.6. forbuddet omfatter kønskarakteristika med henblik på at beskytte interkønnede personer mod ikketerapeutiske indgreb og indgreb uden samtykke, hvilket udgør en form for omvendelsespraksis, der påtvinger binær kønstilpasning;

1.7. Kommissionen gennemfører en årlig evaluering i samråd med det organiserede civilsamfund for at kontrollere, at forbuddet indføres i alle medlemsstater, såvel horisontalt som vertikalt. Et forbud er kun effektivt, hvis det ledsages af en stærk overvågningsmekanisme;

1.8. Kommissionen finansierer specialiseret uddannelse af centrale fagfolk for at identificere omvendelsespraksis og støtte ofre samt sikre samarbejde med og tilstrækkelig finansiering af NGO'er, som arbejder for LGBTIQ+-rettigheder og spiller en afgørende rolle med henblik på støtte, overvågning, rapportering og specialiseret hjælp;

1.9. Kommissionen finansierer uddannelse og foranstaltninger til at fremme folkeoplysning om omvendelsespraksis. Større offentlig bevidsthed er afgørende for at identificere og udrydde sådanne former for praksis. Kommissionen bør gøre disse tiltag til en del af sit program til håndtering af omvendelsespraksis i strategien for ligestilling af LGBTIQ+-personer 2026-2030.

## 2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Der er fremsat et europæisk borgerinitiativ (ECI), hvori Kommissionen opfordres til at indføre et retligt forbud mod omvendelsespraksis, som er rettet mod LGBTIQ+-borgere i EU ([1]). Sådanne former for omvendelsespraksis, der almindeligvis benævnes »omvendelsesterapier«, har til formål at ændre eller undertrykke en persons seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk.

2.2. De Forenede Nationer, Europarådets menneskerettighedskommissær og Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) har betegnet omvendelsespraksis som grusom, umenneskelig og nedværdigende og endda potentielt som tortur. Også andre aktører i EU's institutioner og Europarådet har udtrykkeligt udtalt deres støtte til et forbud mod omvendelsespraksis, herunder Europa-Parlamentet, Europarådets Parlamentariske Forsamling og Kongressen af Lokale og Regionale Myndigheder.

2.3. Den franske forening mod omvendelsesterapi (ACT) lancerede i 2024 et initiativ, som hurtigt vandt stor støtte og fik indsamlet 1.128.063 underskrifter. Kommissionen skal senest den 18. maj 2026 give et svar med de opfølgende foranstaltninger, som påtænkes igangsat.

2.4. På nuværende tidspunkt er omvendelsespraksis i varierende grad forbudt i otte EU-medlemsstater: Belgien, Cypern, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Malta, Portugal og Spanien. I de resterende nitten medlemsstater findes der ikke noget specifikt retligt forbud mod eller nogen specifik retlig ramme for at begrænse sådanne former for praksis. Til gengæld er der indført forbud i Norge og Island samt i lande uden for Europa såsom Canada, New Zealand og Ecuador.

2.5. EØSU hilser dette vigtige europæiske borgerinitiativ velkommen, da udvalget tidligere har opfordret til et forbud mod omvendelsespraksis ([2]).

2.6. EØSU bemærker, at ifølge FRA's LGBTIQ-undersøgelse III havde én ud af fire respondenter gennemgået en eller anden form for »omvendelsesterapi« ([3]). 11 % af disse terapier blev angiveligt udført af familiemedlemmer, og 5 % blev udført af religiøse organisationer. De indberettede hændelser omfattede fysisk vold (3 % af respondenterne), seksuel vold (1 %) og verbalt misbrug eller ydmygelse (14 %). Halvdelen af transseksuelle kvinder (47 %) og transseksuelle mænd (48 %) blev udsat for sådanne »omvendelsesterapier«. Blandt de adspurgte anførte 76 %, at de ikke havde givet deres samtykke til disse »behandlinger«, og 13 % svarede, at de havde gennemgået omvendelsesterapi som følge af pres eller trusler. Selv om tallene varierer, fremhæver de det bekymrende omfang af omvendelsespraksis i EU.

([1]) Det europæiske borgerinitiativ, *Forbud mod omvendelsespraksis i Den Europæiske Union*, registreringsnummer hos Kommissionen: ECI(2024)000001.

([2]) EUT C 286 af 16.7.2021, s. 128, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs permanente gruppe om grundlæggende rettigheder og rapporten om retsstatssituationen, der afslutter den første landecyklus med rapporten *FUNDAMENTAL RIGHTS AND THE OG RULE OF LAW National developments from a civil society perspective 2018-2024* s. 39.

([3]) Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, *LGBTIQ equality at a crossroads: progress and challenges (European Union Agency for Fundamental Rights, 2024* s. 23.

2.7. EØSU understreger, at ofre for omvendelsespraksis udtrykkeligt skal anerkendes som ofre for hadforbrydelser og beskyttes i henhold til direktivet om ofres rettigheder. De skal have adgang til specialiserede støttetjenester, retshjælp og beskyttelse mod sekundær viktimisering under retssager, uanset om omvendelsesterapien er blevet udført af familiemedlemmer, religiøse vejledere, sundhedspersonale eller andre.

2.8. EØSU understreger, at der ikke er noget videnskabeligt grundlag for omvendelsesterapier, og at de har skadelige konsekvenser — såsom at fremkalde eller forstærke følelser af skam, skyld, selvlede og værdiløshed. Dette kan føre til højere forekomst af depression, angst, posttraumatisk stresssyndrom (PTSD), selvmordstanker og selvmordsforsøg. Denne underminering af den mentale sundhed og trivslen påvirker mennesker i alle aldre, men er særligt ødelæggende for børn og unge voksne. Store læge- og psykologfaglige organisationer har fordømt omvendelsesterapier som værende videnskabeligt ubegrundede, ineffektive, farlige og som uforenelige med menneskerettighederne ([4]). Omvendelsespraksis har desuden den negative effekt, at det styrker den falske og stigmatiserende opfattelse i befolkningen, at seksuel orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk kan eller bør »helbredes«.

2.9. EØSU fremhæver, at omvendelsespraksis udgør en krænkelse af menneskerettighederne og potentielt af en lang række garantier i den europæiske menneskerettighedskonvention ([5]) (EMK, ETS nr. 5), herunder artikel 2, 3, 8, 9, 10 og 14 samt artikel 10 i protokol nr. 12 til konventionen. EMK's artikel 3 forbyder tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at praksis, der forårsager alvorlig fysisk eller psykisk lidelse — såsom tvungne medicinske indgreb, elektrochok eller tvungen psykologisk manipulation — kan være i strid med artikel 3 i den europæiske menneskerettighedskonvention ([6]).

2.10. Udvalget er yderst engageret i beskyttelsen af børns rettigheder. Børn er i særlig grad i risiko for at blive udsat for »omvendelsesterapier« og blive hårdt ramt af dem. Forældres ret til at bestemme over og passe deres barn begrænses af barnets tarv. FN's uafhængige ekspert i beskyttelse mod vold og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet fastslår, at det er uforeneligt med børns tarv at påtvinge dem omvendelsesterapier ([7]).

2.11. EØSU noterer sig den nye strategi for ligestilling af LGBTIQ+-personer 2026-2030, som endnu engang bekræfter EU's engagement i ligestilling, og som prioriterer gennemførelse og samarbejde og støtte til medlemsstaterne i at mindske udbredelsen af omvendelsespraksis ([8]). Kommissionen forpligter sig til at tage højde for det europæiske borgerinitiativ og opfordres indtrængende af EØSU til at føje omvendelsespraksis til listen over »EU-forbrydelser« i henhold til artikel 83, stk. 1, i TEUF og til at anerkende en sådan praksis som en hadforbrydelse, så der sikres et ensartet beskyttelsesniveau i hele EU.

2.12. Faglige organisationer i hele Europa, herunder nationale sammenslutninger af psykologer, psykiatere, psykoterapeuter og rådgivere, forbyder formelt omvendelsespraksis. Selv om disse faglige forbud spiller en vigtig forebyggende rolle, er de imidlertid blot etiske retningslinjer snarere end retlige garantier, og de håndhæves ikke lige strengt overalt i EU. Retlige forbud giver en stærkere og mere konsekvent form for beskyttelse og supplerer de etiske standarder, der opretholdes af fagfolk inden for mental sundhed.

2.13. EØSU fremhæver, at omvendelsespraksis fører til alvorlige socioøkonomiske afsavn og en stor risiko for social udstødelse for ofrene. De psykologiske traumer som følge af omvendelsespraksis, herunder depression og posttraumatisk stresssyndrom, svækker i alvorlig grad en persons beskæftigelsesegnethed og præstationer på arbejdspladsen. For at sikre at LGBTIQ+-personer inkluderes fuldstændigt på arbejdsmarkedet, skal medlemsstaterne anerkende disse skader som hindringer for beskæftigelse og tilbyde bistandstjenester til at hjælpe ofre med at reintegrere sig i arbejdslivet.

([4]) Se f.eks. European Psychiatric Association, »EPA Statement on conversion »therapies« and LGBTQ Patients«.

([5]) Artikel 6, stk. 2, i EUT: Unionen »tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder«.

([6]) Se f.eks. *VC mod Slovakiet*, App.Nr. 18968/07 (EMD, 8. november 2011), *Spivak v Ukraine*, App.Nr. 21180/15 (EMD, 5. juni 2025).

([7]) Rapport fra FN's uafhængige ekspert vedrørende beskyttelse mod vold og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet, Practices of so-called »conversion therapy«, 2020.

([8]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En Union med lige muligheder: Strategi for ligestilling af LGBTIQ-personer 2026-2030, COM(2025) 725 final.

2.14. Kommissionen bør i samarbejde med medlemsstaterne vedtage foranstaltninger til at bekæmpe misinformation om omvendelsespraksis — særligt online. Der er behov for en mekanisme til at overvåge gennemførelsen af direktivet om audiovisuelle medietjenester og forordningen om digitale tjenester for at forhindre reklame for disse former for skadelig praksis.

2.15. EU's finansieringsprogrammer bør være tæt knyttet til de europæiske værdier (artikel 2 i EUT) og betinget af, at disse efterleves. EØSU anbefaler, at EU-finansierede projekter underlægges både en forudgående og efterfølgende mangfoldighedskontrol for at sikre, at de ikke fremmer omvendelsespraksis. Desuden bør der afsættes specifikke midler under programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier til NGO'er, der yder juridisk og psykologisk støtte til ofre for omvendelsespraksis.

2.16. EØSU er overordnet meget bekymret over brud på menneskerettigheder og i særdeleshed LGBTIQ+-rettigheder, som er motiveret af politiske eller religiøse overbevisninger. Forskelsbehandling, vold og tortur rettet mod enkeltpersoner i EU er uforenelig med EU's grundlæggende værdier om tolerance og frihed.

## 3. **Særlige bemærkninger**

*Strafferetligt forbud mod omvendelsespraksis*

3.1. EØSU anerkender, at der i Europa fortsat er debat om, hvilke tiltag der er mest effektive i bekæmpelsen af omvendelsespraksis.

3.2. I de fleste af de EU-medlemsstater, som har vedtaget forbud, er omvendelsespraksis gjort til et strafbart forhold. Selv om de strafferetlige følger kan afholde nogle ofre fra at anmelde et overgreb, er straffelovgivningen den bedste ramme for anerkendelse af de betydelige skader, der forårsages af omvendelsespraksis, og vil sandsynligvis have den største afskrækkende virkning.

3.3. Det er muligt, at de eksisterende bestemmelser i nogle medlemsstaters straffe- eller civillovgivning vil kunne anvendes til at fælde dom i sager om omvendelsespraksis, uden at der er behov for at indføre et specifikt forbud. Men herved overser man både den symbolske betydning af et udtrykkeligt forbud mod omvendelsespraksis samt de udfordringer, nogle ofre skal stå igennem, hvis det, de har været udsat for, skal tilpasses en mere generel definition af skade i henhold til straffe- eller civillovgivningen.

3.4. Selv om straffelovgivningen har en stærkt afskrækkende virkning, understreger EØSU, at ethvert strafferetligt forbud mod omvendelsespraksis også skal ledsages af en tilgang med genoprettende retfærdighed. Straffene bør suppleres med obligatorisk uddannelse for gerningsmænd og allermest afgørende med solid social støtte til ofre for at forhindre, at frygten for retsforfølgning af gerningsmænd afskrækker ofret fra at anmelde overgrebet i familiemæssige eller religiøse sammenhænge.

*Det praktiske anvendelsesområde for et forbud mod omvendelsespraksis*

3.5. Det er vigtigt, at et EU-forbud mod omvendelsespraksis udfærdiges i omfattende og præcise vendinger, særligt når forbuddet indføres i straffelovgivningen.

3.6. Et EU-forbud skal klart definere, hvilke handlinger der udgør omvendelsespraksis. På trods af manglen på en ensartet definition af omvendelsespraksis i alle medlemsstater understreger EØSU, at enhver EU-definition skal omfatte hele spektret af skadevoldende adfærd — herunder fysisk, følelsesmæssig og økonomisk — der kan anvendes i et forsøg på at ændre en persons seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk.

3.7. Et EU-forbud skal forbyde både omvendelsespraksis og reklame for en sådan praksis. Et forbud mod reklame, som er almindeligt i de medlemsstater, der allerede har indført forbud, er afgørende for, at færrest muligt kommer i kontakt med sådanne former for praksis og for at kunne sikre, at aktører, der ikke tilbyder omvendelsespraksis, men som leder personer i retning af sådanne aktiviteter, kan idømmes en passende straf.

3.8. Udvalget anbefaler, at et EU-forbud mod omvendelsespraksis, som det er tilfældet for lignende lovovertrædelser, får ekstraterritorial virkning, således at det forbydes at sende en person ud af EU med det formål at underlægge vedkommende omvendelsespraksis i en jurisdiktion uden for EU.

*Beskyttede grunde i forbud mod omvendelsespraksis*

3.9. EØSU anbefaler, at et EU-forbud mod omvendelsespraksis omfatter bestræbelser på at ændre en persons *seksuelle orientering, kønsidentitet* eller *kønsudtryk*. Disse tre aspekter indgår i øjeblikket i lovgivningen om omvendelsespraksis i Belgien, Cypern, Grækenland, Malta, Spanien og Portugal.

3.10. Selv om *kønsudtryk* er et mindre udviklet begreb i europæisk menneskerettighedslovgivning, fokuserer omvendelsespraksis rettet mod transkønnede og ikkebinære personer ofte på deres ydre kønsudtryk, som kan være en katalysator for de alvorligste former for »omvendelsesrelaterede« skader.

3.11. Overalt i Europa har det mødt modstand, at et forbud også skulle omfatte *kønsidentitet* med argumentet om, at det ville begrænse klinikernes mulighed for at indgå i lægefaglige samtaler om kønsidentitet. EØSU bemærker imidlertid, at der ikke er nogen grund til, at et EU-forbud ikke kan udformes i tilstrækkeligt klare vendinger til, at der vil kunne tilbydes medicinsk behandling i god tro med hensyn til køn, herunder samtaler om kønshistorie. Ethvert EU-forbud bør klart skelne mellem »bekræftende behandling« og skadelige »omvendelsesforsøg«. Denne klare skelnen er afgørende for at beskytte sundhedspersoner, der yder etisk støtte.

3.12. Udvalget understreger, at et forbud mod omvendelsespraksis også bør omfatte kønskarakteristika med henblik på at beskytte interkønnede personer mod medicinsk unødvendige indgreb uden samtykke, hvilket udgør en form for omvendelsespraksis ved at påtvinge binær kønstilpasning. I forlængelse af sin tidligere stillingtagen opfordrer udvalget til et totalt forbud mod »kønslemlæstelse af interkønnede« ([9]).

3.13. EØSU anbefaler på det kraftigste, at et EU-forbud mod omvendelsespraksis gør det klart, at forbuddet mod en sådan praksis i forbindelse med *seksuel orientering* ikke berettiger til at tilbageholde klinisk passende sundhedsydelser for transkønnede og ikkebinære børn.

*Forbuddets rækkevidde*

3.14. I de EU-medlemsstater, der allerede har forbudt omvendelsespraksis, er der bred enighed om, at et forbud bør gælde for alle børn uden undtagelse. Denne holdning, som EØSU støtter, anerkender, at børn er særligt påvirkelige over for de skadelige eftervirkninger af omvendelsespraksis.

3.15. For voksne er der fortsat en vis debat om, hvorvidt loven bør forbyde omvendelsespraksis over for alle voksne, eller om et forbud som i Malta, Grækenland og Tyskland kun bør omfatte voksne, der ikke kan og/eller ikke giver frit og informeret samtykke til en sådan praksis. I den sidstnævnte holdning understreges selvstændige personers ret til at udøve selvbestemmelse og træffe frie valg, selv når dette udsætter en voksen for skadelig adfærd eller overgreb.

3.16. EØSU anerkender, at de særlige sociale og kulturelle omstændigheder, som omvendelsespraksis ofte finder sted i, betydeligt undergraver alle voksnes mulighed for, uanset alder, at give både *frit* og *informeret* samtykke. Udvalget anbefaler derfor, at et EU-forbud mod omvendelsespraksis udvides til at omfatte både børn og alle voksne. Hvis et sådant forbud giver mulighed for, at voksne kan give samtykke til aktiviteter, der falder ind under definitionen af omvendelsespraksis, bør loven, som i Malta, anerkende en bred vifte af faktorer, der gør det afgivne samtykke ugyldigt.

3.17. Hvad angår gerningsmændene bag omvendelsespraksis anbefaler EØSU, at et EU-forbud bliver tilstrækkeligt bredt til at omfatte alle offentlige, private, professionelle og ikkeprofessionelle aktører, der deltager i eller reklamerer for aktiviteter, der har til formål at ændre en anden persons seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk.

3.18. Det kan være hensigtsmæssigt for et EU-forbud at identificere specifikke aktører eller indføre et skærpet ansvar for personer (f.eks. forældre, undervisere, kliniske fagfolk, socialarbejdere), som udøver omvendelsespraksis over for mennesker, som har tillid til dem. En person eller en gruppe bør dog ikke kunne unddrage sig ansvar, blot fordi de har handlet uden for en officiel rolle eller et formaliseret/erhvervsmæssigt forhold til ofret.

([9]) EUT C 286 af 16.7.2021, s. 128.

*Ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed*

3.19. Tanke-, samvittigheds- og religionsfrihed er grundlæggende værdier i hele Europa, og de er beskyttet i henhold til både artikel 9 i EMK og artikel 10 i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

3.20. En typisk kritik af forbud mod omvendelsespraksis er, at sådanne restriktioner på ulovlig vis begrænser både gerningsmænds og ofres ret til frit at udøve deres religiøse overbevisning. EØSU anerkender vigtigheden af solid beskyttelse af religionsfriheden, men bemærker, at forbud mod omvendelsespraksis ikke kræver og ikke bør kræve, at troende eller religiøse organisationer ændrer deres opfattelser vedrørende seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk.

3.21. Religionsfrihed er en begrænset rettighed og kan ikke påberåbes som begrundelse for at udsætte andre personer for vold eller forskelsbehandling på grund af deres seksuelle orientering, kønsidentitet eller kønsudtryk. EØSU anbefaler derfor, at aktører, der udfører eller reklamerer for omvendelsespraksis som følge af deres religiøse overbevisning, ikke undtages fra et EU-forbud.

*Sanktioner ved overtrædelse af forbud mod omvendelsespraksis*

3.22. I de medlemsstater, der allerede har indført forbud mod omvendelsespraksis, findes en lang række sanktioner, herunder forskellige fængselsstraffe og bøder. Udvalget anbefaler, at et EU-forbud omfatter passende sanktioner, der afspejler både alvoren og grovheden af den begåede lovovertrædelse, for at sikre effektivitet.

3.23. Et EU-forbud bør forpligte medlemsstaterne til — i et samarbejde på tværs af grænserne, hvor det er relevant — at indføre passende mekanismer til at overvåge, undersøge og straffe omvendelsespraksis.

3.24. Under visse omstændigheder kan det være hensigtsmæssigt, at et EU-forbud tager hensyn til skærpende omstændigheder såsom ofrets alder og/eller eksistensen af et tillidsforhold, som kan påvirke den eller de gældende sanktioner for deltagelse i eller reklame for omvendelsespraksis.

3.25. Hvis et EU-forbud mod omvendelsespraksis indføres i strafferetten, kan det også være hensigtsmæssigt at indarbejde civile, administrative eller reguleringsmæssige sanktioner såsom tab eller suspendering af erhvervslicens eller tilladelse til at udøve et erhverv inden for en faglig disciplin.

Bruxelles, den 29. april 2026.

Séamus BOLAND
*Formand*
*for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg*